

Világosság

A ROMANIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948 október 6, szerda

V. ÉVFOLYAM 231. szám.

A Külügyminiszterek Tanácsának összehívását javasolja a Szovjetunió a berlini helyzet rendezésére

A Szovjetunió kormányának nagyfontosságú jegyzéke az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányához

MOSZKVA. (Rador.) — Szeptember 26-án az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányai a berlini helyzetre vonatkozó közös szövegű jegyzéket intézték a Szovjetunió kormányához:

Október 3-án Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere válaszként intézett az Amerikai Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányához a szovjet kormány nevében. E jegyzék többek között ezeket mondja:

1. A Szovjetunió kormánya szükségesnek tartja kijelenteni, hogy a Berlinnel kapcsolatos teljes egészében a három nyugati hatalom kormányának kell viselnie. Berlin problémája egyáltalán nem is létezett mindaddig, amíg az Egyesült Államok és Nagybritannia kormánya nem valósított meg külön pénzreformot Németország nyugati övezeteiben és Berlin három nyugati övezetében.

A külön pénzreform szétdarabolta nemcsak Németországot, hanem Berlint is, amely a szovjet övezet középpontja. S ez arra kényszerítette a szovjet parancsnokságot, hogy engedélyezze a szovjet övezet német márkájának bevezetését és ugyanakkor bevezesse a szállítások terén azokat a megszorításokat, amelyek nélkül — miután Németország és Berlin különböző részeiben többféle pénz volt érvényben — lehetetlenül vált volna megvédelmezni a német lakosság érdekeit és biztosítani a megszokott gazdasági élet folyamatát a szovjet övezetben és különösen Berlinben.

A három hatalom kormánya folyvást a Berlin igazgatásával kapcsolatos jogairól beszél, melyeknek alapja a négy hatalom jólismert megegyezése Németország és Berlin közös igazgatására. De a négy hatalom jogának Berlin igazgatására, mely a szovjet megszállási övezet középpontjában fekszik, csak akkor van értelme, ha Németországot egyetlen államnak ismerik el. Berlint pedig fővárosnak. Miután azonban a három kormány elszakította Nyugatnémetországot Keletnémetországtól, s ott egy külön államot teremtett, e kormányoknak az a joga, hogy Berlint igazgassák, elvesztette jelentőségét.

A továbbiakban a jegyzék ezeket mondja:

Mindezek ellenére a szovjet kormány nem ellenezte a három hatalom megszálló csapatainak jelenlétét Berlinben, amit megerősített I. V. Sztalin az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország képviselőivel történt augusztus 2-iki találkozásánál.

Hasonlóképpen, amikor két hónappal ezelőtt az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormánya javasolták gyakorlati rendszabályok közös kidolgozását a berlini helyzet rendezésére, a Szovjetunió kormánya ebbe beleegyezett. A Moszkvában és Berlinben sorra került tárgyalásokat hibásan tükrözi az Egyesült Államok kormányának szeptember 26-iki jegyzéke, szükségessé téve a kérdés valódi helyzetének részletesebb kifejtését.

2. A Moszkvában lefolyt tárgyalások során augusztus 30-án megegyezésre jutottak a berlini megszálló csapatok négy parancsnokságához intézendő alábbi utasításokat illetően: Berlin és a nyugati övezetek közötti közlekedés, szállítás és kereskedelem korlátozása, valamint az utóbbi időben Németország szovjet övezetéből és szovjet övezetbe irányított áruforgalom megszüntetése. A szovjet övezet német márkáját bevezetik, mint egyetlen pénzegységet Berlinbe és a nyugati márkát visszavonják a berlini forgalomból. A négy parancsnok kidolgozza a szovjet övezet német márkája Berlinbe való bevezetésével kapcsolatos intézkedéseket. A szovjet övezet német márkájának Berlinben való beváltását és használatát az alábbi intézkedéseknek kell biztosítaniok: a) mindenféle megkülönböztetés vagy akció hiánya a nyugati márka birtokosaival szemben a nyugati márka berlini beváltásával kapcsolatosan; b) egyenlő feltételek Berlin valamennyi övezetében a pénzt, valamint a bank- és hitelügyletek megkönnyítését illetően.

A négy parancsnok elegendő biztosítékot kell teremtsen arra, hogy a szovjet övezet német márkájának berlini használata ne vezessen a hitelélet szétzüllesztésére vagy a szovjet övezet pénzrögzítésének megsértésére.

Megfelelő kielégítő alap teremtése Berlinnek más országokkal, valamint Németország nyugati övezeteivel való kereskedelmi műveleteinek biztosítására.

Megfelelő pénzmennyiség biztosítása a költségvetés és a lehető legjobban leszállított megszállási költségek céljára, Berlin költségvetésének kiegyensúlyozására.

Berlin pénzforgalmának szabályozása a szovjet övezet német jegybankja által történik a berlini hitelintézeteken át. A

felsorolt pénzügyi intézkedések gyakorlati megvalósítása ellenőrzésének biztosítására a pénz bevezetésével és forgalmával kapcsolatban a négy hatalom képviselőiből bizottság alakul.

Az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország jegyzékében ezeknek az utasításoknak és az I. V. Sztalin által kifejezetten tartalmát nagy mértékben el volt ferdítve. Így bár ezekben az utasításokban hibásan sorolják fel azt, hogy négyhatalmi ellenőrzést létesítsenek, egyetlen pénzegységnek Berlinbe való bevezetésénél és forgalombahozatalánál és sehol sem szerepel az, hogy ez a fentnevezett új pénz kibocsátására is vonatkozik, mivel ez a három hatalom beavatkozásához vezetne a szovjet övezet pénzügyi elrendezését és forgalmát illetően mégis a berlini tárgyalások folyamán a nyugati övezet parancsnokai a három hatalom ellenőrzését kérték az egész szovjet övezet bankjegykibocsátása felett, amit a Szovjetunió képviselői nem fogadhattak el. A továbbiakban a jegyzék ezeket mondja:

Mivel a pénz és pénzügyeket illetően ez az utasítás egyenlő helyzetet teremt és egyenlő kötelezettségeket ró Berlin négy övezetére, a szovjet kormány ezeket az alapelveket a négy hatalom közötti megegyezés kielégítő alapjának tekinti. Miután a légiszállítások ellenőrzésénél felmerült ellentétekkel foglalkozik, a jegyzék megállapítja:

A berlini kérdésre vonatkozó tárgyalások előnyben részesítették annak a lehetőségét, hogy kielégítő alapon megegyezésre jussanak a négy hatalom között, ha az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország nem támasztottak volna összeférhetetlen követeléseket a Szovjetunióknak Németország szovjet övezetében fennálló jogaival.

Annak ellenére, hogy a megoldatlanul maradt ellentétek nem jelentettek nehézséget, a tárgyalások kudarcba fulladtak, mivel az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányai visszautasították a parancsnokoknak adott irányelvek tiszteletbentartását, melyek fölött a négy hatalom megegyezett.

Az I. V. Sztalinnal és V. M. Molotovval folytatott tárgyalások során a három hatalom képviselői augusztus folyamán Moszkvában nemcsak Berlin, hanem Németország egészének kérdését is megvitaták. Sőt, augusztus 27-én megegyezésre jutottak a tárgyalások befejezése után nyilvánosságra hozandó alábbi nyilatkozat szövegét illetően:

„A négy kormány megegyezett abban, hogy a négy parancsnok értekezletén kívül a négy kormány képviselői a közeljövőben vagy a Külügyminiszterek Tanácsa, vagy pedig a négy hatalom képviselőinek más értekezlete formájában konferenciát tartanak az alábbiak megvitatása érdekében: 1. Bármilyen Berlinre vonatkozó megoldatlan kérdés. 2. Bármilyen Németországra, mint egészre vonatkozó megoldatlan kérdés.

Mégis nem jutottak megegyezésre a közleményt illetően, amelynek tartalmaznia kellett az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország választását a szovjet kormány kívánására, hogy a londoni határozatoknak Németország nyugati részében való, külön kormány felállítására vonatkozó részének alkalmazását halasszák el addig, amíg a Szovjetunió az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország képviselői összeülhetnek, hogy Németország kérdését egészében megvitatassák.

Németország kérdése megoldásának, ebbe beleértve Berlin kérdését is, azoknak a határozatoknak a teljesítésén kell alapulnia, amelyek fölött a négy nagyhatalom megegyezésre jutott s így mindenekelőtt a potsdami egyezmény és a négy hatalomnak Németország közös ellenőrzésére vonatkozó megegyezésén kell alapulnia.

Miután az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormánya nagyon súlyosan megsértették a potsdami egyezményt és a négy hatalomnak a német kérdésre vonatkozó más megegyezését, ők a felelősek a Németországban és Berlinben kialakult helyzetért.

Bár ők idézték elő a tárgyalások kudarcát, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Fran-

ciaország kormánya mindenféle alaptalan és valóban nevetésges vádaskodáshoz folyamodnak a Szovjetunió ellen. Szeptember 26-i jegyzékében a három hatalom kormánya mindent elkövettek, hogy növeljék az úgynevezett „berlini blokádkörül zajt, bár a valóságban „Berlin blokádjá“ nem is létezik.

„Berlin blokádjá“ nevet adtak a szovjet parancsnokság által életbeléptetett rendszabályoknak, melyeknek az a célja, hogy megvédelmezze a lakosság érdekeit és megvédje a szovjet övezet gazdasági életét a szétzüllesztől és bomlástól. Ezeket a rendszabályokat nem lehet elkerülni, amíg egyetlen pénznemnek Berlinbe való bevezetését — aminek szükségességét a három hatalom kormánya is elismeri — el nem rendezik.

A továbbiakban a jegyzék ezeket mondja:

Miután a berlini helyzetre vonatkozó szeptember 26-i jegyzékében az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormánya közölték, hogy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa elé viszik a berlini helyzet problémáját, a Szovjetunió kormánya szükségesnek tartja az alábbi nyilatkozatot tenni:

1. A berlini helyzet problémáját törvénytelenül választják el egész Németország kérdésétől, ennek szétszakítása kérdésről a külön nyugatnémet kormány ügyétől. Az Egyesült Nemzetek alapokmánya 107. szakaszának értelmében ezt a kérdést azoknak a kormányoknak kell megoldani, akik Németország megszállásának felelősségét viselik s ilyen formán nem szükséges azt a Biztonsági Tanácshoz áttenni.

2. Az Egyesült Államok kormányának az a nyilatkozata, hogy a nemzetközi békét és biztonságot fenyegető helyzet alakult volna ki, nem felel meg a valóságos helyzetnek és nem más, mint eszköz arra, hogy nyomást gyakoroljanak és megkíséröljék felhasználni az Egyesült Nemzetek Szervezetét saját támadó céljaink megvalósítására.

3. A szovjet kormány javasolja, hogy az augusztus 30-án elfogadott, a parancsnokoknak adott utasítást ismerjük el a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányai közötti megegyezésnek és ennek alapján rendezzék a berlini helyzetet. A szovjet kormány javaslata a Külügyminiszterek Tanácsának összehívását a berlini helyzet rendezésére egész Németország kérdését megvitatására, a négy nagyhatalom berlini megegyezésének megfelelően.

Az ENSZ-nek azonnali rendszabályokat kell hoznia a lakosságot tömegesen kiirtó fegyverek betiltására

szegezte le Visinszkij külügyminiszterhelyettes az Egyesült Államok jelenlegi vezetőit leleplező beszédében

PARIS. (Rador.) — Október 14-én az ENSZ közgyűlése politikai bizottságában az atomfegyver betiltására a Szovjetunió által benyújtott javaslatot a bizottság első ülésén tárgyalta. A bizottság első ülését tartotta, egészen máig téves irányban haladt, azaz nem a közgyűlés határozatainak megfigyelésére, hanem az atomenergia alkalmazása irányában, amelyekről már beszéltünk, hanem ezzel szemben ellentétes irányban. Ime, miért vetették vissza a közgyűlés határozatainak megfelelő összes javaslatokat. Ime, mi alatti visszautasították ezeket a javaslatokat az ellenzéki hatalmak csoportja betérjesztette a javaslatokat, amelyek nem is voltak meg a közgyűlés határozataira és azután majd lehet beszélni az atomfegyver betiltásáról.

— Igy már kezdettől fogva az atomenergia bizottság munkálatait 1946 június 14-től, amikor a bizottság első ülését tartotta, egészen máig téves irányban haladt, azaz nem a közgyűlés határozatainak megfigyelésére, hanem az atomenergia alkalmazása irányában, amelyekről már beszéltünk, hanem ezzel szemben ellentétes irányban. Ime, miért vetették vissza a közgyűlés határozatainak megfelelő összes javaslatokat. Ime, mi alatti visszautasították ezeket a javaslatokat az ellenzéki hatalmak csoportja betérjesztette a javaslatokat, amelyek nem is voltak meg a közgyűlés határozataira és azután majd lehet beszélni az atomfegyver betiltásáról.

— Szeptember 25-én a közgyűlésen tett nyilatkozatában a szovjet kiküldött közlő álláspontját az atomenergia-bizottság munkálatainak eredményéről. Hangsúlyozva, hogy közel 30 hónapra tartó tevékenység ellenére, az teljesen haszontalannak bizonyult. Valóban egészen mostanáig az atomenergia-bizottság egyetlen egyet sem tudott megoldani az eléje tűzött feladatok közül. Mindenki emlékezik a közgyűlés 1946 január 24-én hozott határozatára egy olyan bizottság megalakítására, amelynek feladata volt, hogy vizsgálja az atomenergia felfedezésével kapcsolatban keletkezett problémákat, valamint a közgyűlés 1946 december 14-iki határozatára a fegyverkezés általános csökkentéséről és rendezéséről irányuló alapelvekről. Szerencsétlen seregre azonban ezek a határozatok csak a papíron maradtak.

— Elemézve az atomenergia-bizottság munkáját — folytatta beszédét a szovjet kiküldött — az elmúlt időszakban észre lehet venni, hogy bizonyos államok és különösen az Egyesült Államok képviselői kezdettől fogva úgy az atomenergia-bizottságban mint a Biztonsági Tanácsban rendszeres és erőteljes erőfeszítéseket tettek, hogy kivonják magukat a közgyűlés nevezett határozata alól annak érdekében, hogy az atomenergia termelés terén fenntartsák a maguk érvényben levő elveket, melyeket az atomenergia termelés és felhasználása terén mindenemű nemzetközi ellenőrzés hiánya jellemez.

— Nem véletlen az a tény — mondotta Visinszkij —, hogy az Egyesült Államok kormányja visszautasította állandóan az atomfegyver termelésének betiltását célzó összes javaslatokat. Nem volt véletlen az a tény, hogy az Egyesült Államok kormányja megkísérelte ezt a kötelezettséget helyteleníteni egy másik nagyon fontos kötelezettséggel, amelyet azonban az első teljesítése nélkül nem lehet betölteni, azaz az atomfegyver betiltásának megvalósítását, szigorú és tényleges nemzetközi ellenőrzés bevezetése helyett az atomfegyver betiltására vonatkozó határozat teljesítésének érdekében, az Egyesült Államok kormányja minden figyelmét a második feladatra összpontosította, azaz egy nemzetközi ellenőrző szerv létesítésére, figyelmen kívül hagyva az első feladatot, azaz az atomfegyver betiltását.

— Mégis nevétséges lenne ellenőrzést létesíteni valami fölött, ami még nem létezik — mondotta ezután a Szovjetunió kiküldöttje — nevétséges lenne ellenőrzést létesíteni az atomfegyver gyártásának megakadályozására, az atomfegyvernek a nemzetek fegyverzetéből való kizárására, mindaddig, amíg nem tiltották be az atomfegyver gyártását, mindaddig, amíg nem fogadták el az atomfegyvernek a nemzetek hadifegyverzetéből való kizárására vonatkozó határozatot.

— Mit kell akkor ellenőriznie ennek az úgynevezett nemzetközi ellenőrző szervnek? — tette fel a kérdést Visinszkij. — Erre a kérdésünkre nem adtak és nem adnak sem választ azon az állásponton, hogy az atomfegyver betiltásához először a nemzetközi bizottság biztosítása szükséges. Ezt a népek szeme elől az atomfegyverkezést.

— Ha az Egyesült Nemzetek közgyűlésén, amelyen a világ több mint 50 nemzete vett részt, a világhozvélemény két történelmi döntésben fejeződött ki — folytatta beszédét Visinszkij —, magárára vette a kötelezettséget, hogy előkészítse az atombomba betiltására vonatkozó rendszabályokat az atomfegyverek kizárását a nemzetek fegyvertárából és az atomenergia ellenőrzésének bevezetését, miután előzőleg úgy határozott, hogy az atomenergiát csupán békés célokra szabad felhasználni, vajjon nem az volna a természetes, hogy ilyen feltételek közepette legalább az atombomba jövőbeni gyártásának betiltására vonatkozó elemi határozatot fogadják el? Ha mi valamennyien jóhiszeműen megoldásra törekszünk, akkor be kell tiltani legalább most az atombombák ezeknek a furciájának az előállítását. Vajjon egyes országok miért képtelenek egy ilyen határozatot megszavazására? Vajjon önök, a többség, miért haboznak még most is félbeszakítani az atombombagyártást, ha egyszer az a határozat, hogy szükséges rendszabályokat előkészíteni az atombombagyártásának félbeszakítására és a fegyver kizárására a nemzetek fegyvertárából.

— Hiba lenne azt hinni, és súlyos tévedés azok részéről, akik ilyesmit hisznek, hogy csupán egyetlen állam rendelkezik az atomenergia és atombomba monopóliumával — szegezte le Visinszkij. — Ez talán nagyon hibás és veszedelmes számításból következik. Kína ma kijelentette, hogy nincsen abban a helyzetben, hogy atombombákat gyártson. Lehetőség, hogy más államok is ezt fogják mondani. De még vannak államok, akik nem fogják ezt állítani azért, mert ez nem felel meg a valóságnak.

— Azt javasolták — mondotta ezután —, hogy valamennyi állam egyezzen meg abban: nem gyárt több atombombát mindaddig, amíg meg nem találják a közgyűlés 1946 január 24-i és december 14-i határozatainak megfigyeléséhez vezető utat. Vajjon miért nem fogadják el ezt a határozatot azok, akik becsúszásnak tekintik az atomfegyver gyártására az emberiség életét veszélyeztetőnek, akik úgy állanak, hogy még Baruch urnak a Biztonsági Tanácsban 1946 június 14-én elmondott beszédében felsorolt kötelezettségeket, mint például az atomfegyver gyártásának félbeszakítását, nem valósították meg máig, holott azóta két esztendő telt el. Vajjon a szovjet nép mi

ért kénytelen kijelenteni, hogy az atomenergia bizottság munkálatait 1946 június 14-től, amikor a bizottság első ülését tartotta, egészen máig téves irányban haladt, azaz nem a közgyűlés határozatainak megfigyelésére, hanem az atomenergia alkalmazása irányában, amelyekről már beszéltünk, hanem ezzel szemben ellentétes irányban. Ime, miért vetették vissza a közgyűlés határozatainak megfelelő összes javaslatokat. Ime, mi alatti visszautasították ezeket a javaslatokat az ellenzéki hatalmak csoportja betérjesztette a javaslatokat, amelyek nem is voltak meg a közgyűlés határozataira és azután majd lehet beszélni az atomfegyver betiltásáról.

— Igy már kezdettől fogva az atomenergia bizottság munkálatait 1946 június 14-től, amikor a bizottság első ülését tartotta, egészen máig téves irányban haladt, azaz nem a közgyűlés határozatainak megfigyelésére, hanem az atomenergia alkalmazása irányában, amelyekről már beszéltünk, hanem ezzel szemben ellentétes irányban. Ime, miért vetették vissza a közgyűlés határozatainak megfelelő összes javaslatokat. Ime, mi alatti visszautasították ezeket a javaslatokat az ellenzéki hatalmak csoportja betérjesztette a javaslatokat, amelyek nem is voltak meg a közgyűlés határozataira és azután majd lehet beszélni az atomfegyver betiltásáról.

— A bizottság második jelentése határozottan kijelenti — mondotta ezután Visinszkij —, hogy a nemzetközi bizottság megszűrésének felelősségét magára vállaló szerv által életbeléptetendő egyik első rendszabálynak a lelőhelyek és az alapanyagok előállításának szigorú ellenőrzése kell hogy legyen és általánosságban az atomenergia tényleges ellenőrzésének az atomnyersanyagok ellenőrzésével kell kezdődnie. Legyen úgy. Mi azonban azt kérjük, hogy az atomenergia termelésének többi szakaszát se hagyják ellenőrzés nélkül, mert ma alatt mi elrendezzük az első szakasz, azaz a nyersanyagok előállításának ellenőrzését, az atombombákat gyártó üzemek teljes erővel fognak dolgozni.

Először az atomfegyverek gyártását kell betiltani

— Mégis nevétséges lenne ellenőrzést létesíteni valami fölött, ami még nem létezik — mondotta ezután a Szovjetunió kiküldöttje — nevétséges lenne ellenőrzést létesíteni az atomfegyver gyártásának megakadályozására, az atomfegyvernek a nemzetek fegyverzetéből való kizárására, mindaddig, amíg nem tiltották be az atomfegyver gyártását, mindaddig, amíg nem fogadták el az atomfegyvernek a nemzetek hadifegyverzetéből való kizárására vonatkozó határozatot.

— Mit kell akkor ellenőriznie ennek az úgynevezett nemzetközi ellenőrző szervnek? — tette fel a kérdést Visinszkij. — Erre a kérdésünkre nem adtak és nem adnak sem választ azon az állásponton, hogy az atomfegyver betiltásához először a nemzetközi bizottság biztosítása szükséges. Ezt a népek szeme elől az atomfegyverkezést.

— Ez már régi nóta — jelentette ki a szovjet megbízott. — Ezek régi kifogások, amiket azért találtak ki, hogy elkerüljék a főkérdések megoldását. Vajjon nem igaz-e hogy az atomfegyver gyártásának betiltása és az atomfegyver kizárása a nemzetek fegyvertárából önmagában a legfőbb biztosítéka a nemzetközi bizottságnak? Ime, ezért kizárta meg a szovjet küldöttség meggyőzőn egy az atomenergia-bizottságot, mint a Biztonsági Tanácsot, vagy legalább is e két szervezet többségét arról, hogy az atomfegyver betiltásáról és az atomenergia alkalmazásáról folyó régi viták csak a nemzetek becsapására szolgálnak, hogy elfüggönyként, hogy eltakarják a népek szeme elől az atomfegyverkezést.

— Hiba lenne azt hinni, és súlyos tévedés azok részéről, akik ilyesmit hisznek, hogy csupán egyetlen állam rendelkezik az atomenergia és atombomba monopóliumával — szegezte le Visinszkij. — Ez talán nagyon hibás és veszedelmes számításból következik. Kína ma kijelentette, hogy nincsen abban a helyzetben, hogy atombombákat gyártson. Lehetőség, hogy más államok is ezt fogják mondani. De még vannak államok, akik nem fogják ezt állítani azért, mert ez nem felel meg a valóságnak.

— Azt javasolták — mondotta ezután —, hogy valamennyi állam egyezzen meg abban: nem gyárt több atombombát mindaddig, amíg meg nem találják a közgyűlés 1946 január 24-i és december 14-i határozatainak megfigyeléséhez vezető utat. Vajjon miért nem fogadják el ezt a határozatot azok, akik becsúszásnak tekintik az atomfegyver gyártására az emberiség életét veszélyeztetőnek, akik úgy állanak, hogy még Baruch urnak a Biztonsági Tanácsban 1946 június 14-én elmondott beszédében felsorolt kötelezettségeket, mint például az atomfegyver gyártásának félbeszakítását, nem valósították meg máig, holott azóta két esztendő telt el. Vajjon a szovjet nép mi

ért kénytelen kijelenteni, hogy az atomenergia bizottság munkálatait 1946 június 14-től, amikor a bizottság első ülését tartotta, egészen máig téves irányban haladt, azaz nem a közgyűlés határozatainak megfigyelésére, hanem az atomenergia alkalmazása irányában, amelyekről már beszéltünk, hanem ezzel szemben ellentétes irányban. Ime, miért vetették vissza a közgyűlés határozatainak megfelelő összes javaslatokat. Ime, mi alatti visszautasították ezeket a javaslatokat az ellenzéki hatalmak csoportja betérjesztette a javaslatokat, amelyek nem is voltak meg a közgyűlés határozataira és azután majd lehet beszélni az atomfegyver betiltásáról.

— Igy már kezdettől fogva az atomenergia bizottság munkálatait 1946 június 14-től, amikor a bizottság első ülését tartotta, egészen máig téves irányban haladt, azaz nem a közgyűlés határozatainak megfigyelésére, hanem az atomenergia alkalmazása irányában, amelyekről már beszéltünk, hanem ezzel szemben ellentétes irányban. Ime, miért vetették vissza a közgyűlés határozatainak megfelelő összes javaslatokat. Ime, mi alatti visszautasították ezeket a javaslatokat az ellenzéki hatalmak csoportja betérjesztette a javaslatokat, amelyek nem is voltak meg a közgyűlés határozataira és azután majd lehet beszélni az atomfegyver betiltásáról.

— A bizottság második jelentése határozottan kijelenti — mondotta ezután Visinszkij —, hogy a nemzetközi bizottság megszűrésének felelősségét magára vállaló szerv által életbeléptetendő egyik első rendszabálynak a lelőhelyek és az alapanyagok előállításának szigorú ellenőrzése kell hogy legyen és általánosságban az atomenergia tényleges ellenőrzésének az atomnyersanyagok ellenőrzésével kell kezdődnie. Legyen úgy. Mi azonban azt kérjük, hogy az atomenergia termelésének többi szakaszát se hagyják ellenőrzés nélkül, mert ma alatt mi elrendezzük az első szakasz, azaz a nyersanyagok előállításának ellenőrzését, az atombombákat gyártó üzemek teljes erővel fognak dolgozni.

— A Szovjetunió — szegezte le Visinszkij — fenntartja, hogy az atomenergia nemzetközi ellenőrzésének megteremtését az atomfegyver betiltása kell megelőzze és éppen e betiltás teljesítésének ellenőrzése kell a szigorú és tényleges nemzetközi ellenőrzés feladatának lennie.

— Mi kijelentjük — állapította meg a Szovjetunió kiküldöttje —, hogy az atombomba betiltására vonatkozó határozat nélkül az amerikai terv által előírt nemzetközi ellenőrző szerv létesítése csak szappanbuborék, egy nagy semmi, üres fecsegés s nem pedig nagy és valóságos állampolitikai kérdés, amelynek meg kell szabaddítani az emberiséget a valaha is ismert bonyodalmak legveszedelmesebbikének fenyegetésétől. Természetesen, hogy az atomfegyver betiltására vonatkozó egyezménynek a várt következményei meg legyenek, azt a szigorú és tényleges nemzetközi ellenőrzést kell megvalósítani, amelyekről 1946 októberben Sztalin generalisszimusz beszélt válaszul a United Press tudósítójának kérdéseire.

Az amerikai tervézet alkalmasan a kérdés megoldására

— Austin ur, az Egyesült Államok képviselője — folytatta — tegnap emlékeztetett bennünket az atomenergia-bizottság első ülésén benyújtott amerikai javaslatokra. Ez az ülés, mint mindannyian emlékszünk, 1946 júniusban zajlott le, s az amerikai jelentés, melyet a bizottságnak Baruch nyújtott be az Egyesült Államok nevében, Acheson és Lillanthal jelentésén alapult. Eppen azok az elvek, amelyek ennek a jelentésnek és az úgynevezett Baruch-tervnek, mely ezen a jelentésen alapul az alapját képezik, ezek az alapelvek, amelyeket később az atomenergia nemzetközi ellenőrzésének megteremtését célzó úgynevezett amerikai terv alapját képezik, véleményünk szerint hibásak, hamisak és alkalmatlanok az atomenergia-bizottság elé kitűzött feladatok megoldására.

— Emlékezzünk arra — mondotta ezután —, hogy ez a jelentés és a ráalapozott terv úgy áll, hogy az atomenergia ellenőrzését egyenlő követő szakaszokban kell megvalósítani. Lezárjuk, hogy az atomfegyvernyersanyagok ellenőrzésén alapul, amelyek

tehát következképpen a nemzetközi szervnek a figyelmét kell irányítani.

— A Baruch-terv — mondotta a továbbiak során a Szovjetunió kiküldöttje — azon az elven alapszik — amint azt Baruch az atomenergia-bizottságának első ülésén kifejtette —, hogy az Egyesült Államok csak az egyenlő követő szakaszoknak megfelelő értékben hajlandó átadni saját kormány ellenőrzését egy nemzetközi ellenőrző szervnek. Ebből nagyon könnyű egy igen pontos következtetést levonni: mégpedig azt, hogy az ellenőrzést szakaszonként kívánják megvalósítani. Amint azt az atomenergia-bizottság első, második és harmadik jelentése leírja, ezt az ellenőrzést a nyersanyagok előállítására kívánják alkalmazni. Kezdetől fogva meg fogják valósítani az ellenőrzést a nyersanyagok előállításában.

— Amint a Baruch-tervben alapvető problémáját illeti — mondotta ezután Visinszkij —, ez megengedi, hogy az atombombagyár-

— Hiba lenne azt hinni, és súlyos tévedés azok részéről, akik ilyesmit hisznek, hogy csupán egyetlen állam rendelkezik az atomenergia és atombomba monopóliumával — szegezte le Visinszkij. — Ez talán nagyon hibás és veszedelmes számításból következik. Kína ma kijelentette, hogy nincsen abban a helyzetben, hogy atombombákat gyártson. Lehetőség, hogy más államok is ezt fogják mondani. De még vannak államok, akik nem fogják ezt állítani azért, mert ez nem felel meg a valóságnak.

— Azt javasolták — mondotta ezután —, hogy valamennyi állam egyezzen meg abban: nem gyárt több atombombát mindaddig, amíg meg nem találják a közgyűlés 1946 január 24-i és december 14-i határozatainak megfigyeléséhez vezető utat. Vajjon miért nem fogadják el ezt a határozatot azok, akik becsúszásnak tekintik az atomfegyver gyártására az emberiség életét veszélyeztetőnek, akik úgy állanak, hogy még Baruch urnak a Biztonsági Tanácsban 1946 június 14-én elmondott beszédében felsorolt kötelezettségeket, mint például az atomfegyver gyártásának félbeszakítását, nem valósították meg máig, holott azóta két esztendő telt el. Vajjon a szovjet nép mi

ért kénytelen kijelenteni, hogy az atomenergia bizottság munkálatait 1946 június 14-től, amikor a bizottság első ülését tartotta, egészen máig téves irányban haladt, azaz nem a közgyűlés határozatainak megfigyelésére, hanem az atomenergia alkalmazása irányában, amelyekről már beszéltünk, hanem ezzel szemben ellentétes irányban. Ime, miért vetették vissza a közgyűlés határozatainak megfelelő összes javaslatokat. Ime, mi alatti visszautasították ezeket a javaslatokat az ellenzéki hatalmak csoportja betérjesztette a javaslatokat, amelyek nem is voltak meg a közgyűlés határozataira és azután majd lehet beszélni az atomfegyver betiltásáról.

— Igy már kezdettől fogva az atomenergia bizottság munkálatait 1946 június 14-től, amikor a bizottság első ülését tartotta, egészen máig téves irányban haladt, azaz nem a közgyűlés határozatainak megfigyelésére, hanem az atomenergia alkalmazása irányában, amelyekről már beszéltünk, hanem ezzel szemben ellentétes irányban. Ime, miért vetették vissza a közgyűlés határozatainak megfelelő összes javaslatokat. Ime, mi alatti visszautasították ezeket a javaslatokat az ellenzéki hatalmak csoportja betérjesztette a javaslatokat, amelyek nem is voltak meg a közgyűlés határozataira és azután majd lehet beszélni az atomfegyver betiltásáról.

— A bizottság második jelentése határozottan kijelenti — mondotta ezután Visinszkij —, hogy a nemzetközi bizottság megszűrésének felelősségét magára vállaló szerv által életbeléptetendő egyik első rendszabálynak a lelőhelyek és az alapanyagok előállításának szigorú ellenőrzése kell hogy legyen és általánosságban az atomenergia tényleges ellenőrzésének az atomnyersanyagok ellenőrzésével kell kezdődnie. Legyen úgy. Mi azonban azt kérjük, hogy az atomenergia termelésének többi szakaszát se hagyják ellenőrzés nélkül, mert ma alatt mi elrendezzük az első szakasz, azaz a nyersanyagok előállításának ellenőrzését, az atombombákat gyártó üzemek teljes erővel fognak dolgozni.

— A Szovjetunió — szegezte le Visinszkij — fenntartja, hogy az atomenergia nemzetközi ellenőrzésének megteremtését az atomfegyver betiltása kell megelőzze és éppen e betiltás teljesítésének ellenőrzése kell a szigorú és tényleges nemzetközi ellenőrzés feladatának lennie.

— Mi kijelentjük — állapította meg a Szovjetunió kiküldöttje —, hogy az atombomba betiltására vonatkozó határozat nélkül az amerikai terv által előírt nemzetközi ellenőrző szerv létesítése csak szappanbuborék, egy nagy semmi, üres fecsegés s nem pedig nagy és valóságos állampolitikai kérdés, amelynek meg kell szabaddítani az emberiséget a valaha is ismert bonyodalmak legveszedelmesebbikének fenyegetésétől. Természetesen, hogy az atomfegyver betiltására vonatkozó egyezménynek a várt következményei meg legyenek, azt a szigorú és tényleges nemzetközi ellenőrzést kell megvalósítani, amelyekről 1946 októberben Sztalin generalisszimusz beszélt válaszul a United Press tudósítójának kérdéseire.

Az Egyesült Államok tényleges célja

— Nem fogadják el az amerikai tervet — mondotta a továbbiak során Visinszkij —, mert hátravanak belőle azok az alapvető feltételek, melyeket a jövőbeni nemzetközi együttműködés feltételei. Állítjuk, hogy az államok közötti vetőkedés megszüntetéséről és azokról az erőfeszítésekről elhangzott hangzatos szavak, amelyek az atomenergia bizottság igyekezett betölteni a kapott feladatot, amint ezt a bizottság harmadik jelentése kimutatja, magában

rejteli az amerikai terv tényleges célját, ami az, hogy biztosítsa az Egyesült Államoknak az ellenőrzés nélküli beavatkozást bármely állam gazdasági életébe az ellenőrző szervek többsége határozatának védelmében. Visinszkij kimutatta ezután, idézve az Egyesült Államok kormányja különböző vezető személyiségeinek nyilatkozataiból, hogy az Egyesült Államoknak az atom kérdésben semmi (Folytatás a harmadik oldalon)

Az ENSZ-nak azonnali rendszabályokat kell hoznia a lakosságot tömegesen kiirtó fegyverek betiltására

Amerika vezető körrel leleplezik magukat

Másodikoldali cikkünk folytatása

miféle érdekei sincsenek az általános határozat megvalósítása mellett. — Az Egyesült Államok részéről az atomfegyver betiltására az atomenergiaának támadó célokra való felhasználásával és az örült atomfegyverkezési verseny betiltásával szembeni ellenkezés teljes mértékben leleplezte az Egyesült Államok vezető körének szándékát. Ezeknek a köröknek egyetlen kívánsága, lehetőleg minél tovább megőrizni az atomfegyvert, rendelkezni vele bármelyik pillanatban abból a célból, hogy nyomást gyakoroljanak vele más országokra és népekre, eszközül használva fel ezt terjeszkedési terveik megvalósításánál. Ezek a körök utolsó reményességüket az atombombába hegyezik, támadó terveket szőnek, azt az illúziót táplálva, hogy e tervet végre lehet hajtani, ha az egész nép, vagy az ország lakosságának túlnyomó többsége a háború, vagy pedig a reakciós vezető-körök által indított katonai támadás ellen foglal állást.

A LEGFONTOSABB NEMZETKÖZI FELADAT

— A Szovjetunió fenntartja, hogy tervének elfogadása — mondotta ezután Visinszkij —, amely előírja az atomfegyver betiltására vonatkozó egyezményt és az atomenergia elterjesztését a világ összes országára, a legfontosabb nemzetközi

feladat s lényeges hozzájárulást jelent a nemzetközi béke és biztonság megerősítésére. Mélyszéges meggyőződésünk, hogy a világ népei nem tűrhetnek meg ilyen helyzetet. A népek lelkiismerete nem tűrheti azoknak a szándékait, akik támadó célokat akarják megőrizni és felhasználni az atomfegyvert, mely támadó fegyver a lakosság tömeges irtására szolgál. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének tényleges és azonnali rendszabályokat kell hoznia az atomfegyver és más, a lakosságot tömegesen kiirtó fegyver betiltására, valamint annak a fenyegetésnek megszüntetésére, hogy az atomenergiát a béke és lakosság tömeges kiirtására fogják felhasználni.

— Ine ez az az ok, amiért a szovjet küldöttség nem fogadhatja el a kanadai küldöttség határozati javaslatát — mondotta Visinszkij szovjet főmegbízott. — Nem fogadhatjuk az atombiztonság és a Biztonsági Tanács többségének következtetéseit és javaslatát, amely minden ilyen vonatkozású tevékenység megszüntetésére korlátozódik. Ellene vagyunk annak, hogy megadjuk magunkat a nehézségek előtt s szűgyen fog el, ha arra gondolunk, hogy az atomenergia bizottság többsége kész megadni magát, ahelyett, hogy megoldani feladatát, amelyet pedig megoldani kötelessége az emberiség igazi haladásáért, a valódi béke és a népek valószínűsége érdekében.

A Szent Szinódus megerősítette a görögkatolikus egyház beolvasdását az ortodox egyházba

BUKAREST. — (Agerpres.) Vasárnap reggel 9 órakor, az ortodox Patriárchátuson, a Szent Szinódus ünnepélyesen fogadta azt a 38 görög katolikus eszterest és papot, akik Erdély és a Bánság megyéinek kiküldöttségként, október 1-én,

Kolozsváron, elhatározták, hogy csatlakoznak a ortodoxizmushoz és ilyen értelemben a papsághoz és a hívekhez kiáltványt és felhívást intéztek. Az ünnepélyes gyűlés megkezdésekor a kiáltvány részéről Caum-

boiu lelkes jelöltvasta a kiáltványt. Ezután Vintilescu Petre, a bukaresti hittudományi kar dékánja és a Szent Szinódus igazgatója, felolvasta a Szent Szinódus határozatát, amely szentesíti a görög katolikus egyház főlvetelét az ortodox egyház kebelébe.

Majd Justinian pátriárka beszélt, aki rámutatott arra, hogy az 1700-ban megtörtént egyesülés a nép akarata ellenére, megfélemlítő cselekményekkel történt és ez az egyesülés nem tudott gyökeret verni a papság és a nép tudatában.

Ezután Balan Nicolae, erdélyi metropolita beszélt, aki rámutatott arra, hogy az, ami 1700-ban kényszerrel történt és amit most örömmel felbontottak, vagyis a négy megkülönböztetett pont, soha sem hatolt be az erdélyi görög katolikus papság és hívők tudatába, hanem a nép továbbra is ugyanabban a hitben és felfogásban élt, mint amelyben 1700-ig nevelkedett.

Az a 100 fővárosi pap, aki részt vett az ünnepségen, az erdélyi papság képviselőivel együtt a Patriárchátusról körmenetben vonult a Szent Spiridon templomba — élén Justinian pátriárkával —, ahol papi segédlettel hálaadást tartottak azokkal a kiküldöttekkel, akiknek jelenlétében szentesítették az erdélyi egyház hazatérését és felolvasták újból a papság október 1-i kolozsvári kiáltványát. Justinian pátriárka beszéde után a küldöttség egyik tagja beszélt, aki megköszönte a szelvényes fogadtatást.

Melyik iskolákban működnek párhuzamos osztályok?

Három, négy párhuzamos osztályt létesítenek egyes iskoláknál

BUKAREST. — A közoktatásügyi minisztérium — mint megirtuk — rendeletet adott ki a párhuzamos osztályok létesítésére, a középiskolákban. Az alábbiakban közöljük a miniszteri rendelet fontosabb intézkedéseit, valamint azoknak a magyar tannyelvű iskoláknak jegyzékét, amelyekben az új iskolai évben párhuzamos osztályok működnek.

A székelykeresztúri pedagógiai iskola első évfolyamán 3 párhuzamos osztályt, a csiksomlyói fiú pedagógiai iskola első évfolyamán 3, a székelyudvarhelyi pedagógiai leányiskola első évfolyamán 3, a kézdíva-székelyi leány pedagógiai iskola első évfolyamánál 3, a nagyenyedi fiú pedagógiai iskola első évfolyamánál 3, a kolozsvári fiú pedagógiai iskola első évfolyamánál 3, a szatmári fiú pedagógiai iskola első évfolya-

mánál 3, a nagyváradai fiú pedagógiai iskola évfolyamánál 3 párhuzamos osztályt állítanak fel.

Az áradai fémipari műszaki iskola első évfolyamánál 3, a brassói fémipari műszaki iskola első évfolyamánál 4, a kolozsvári fémipari műszaki iskola első évfolyamánál 4 párhuzamos osztályt állítanak fel.

A kolozsvári leány műszaki iskola első évfolyamánál 3, a nagyváradai leány műszaki iskola első évfolyamánál 3, a szatmári fiú pedagógiai iskola első évfolyamánál 3, a nagyváradai fiú pedagógiai iskola első évfolyamánál 3 párhuzamos osztályt létesítenek az új tanévben.

Az üres helyek betöltése a következő szabályok szerint történik:

Először a második, illetve a IX. osztály helyeit töltik be azokkal a növendékekkel, akik sikeresen telték le az illető iskola második osztályára a felvételi vizsgát. A helyek betöltésénél szem előtt kell tartani a közoktatásügyi minisztérium által előzőleg kiadott rendelkezést.

A szabadon maradt helyeket kivételesen, de ugyancsak ilyen szabályok szerint a volt gimnáziumok negyedik osztályát végzett azokkal a jelöltekkel töltik be, akik a felvételi vizsgát legkevesebb 7-es közép-jeggyel végezték el és a második társadalmi csoportba tartoznak, vagy 8-as érdemjeggyel, ha a harmadik csoportba tartoznak.

Villanyt kap a bihari Vaskó és környéke s megkezdik az iparosítást is

NAGYVÁRAD. — Rothamos fejlődésnek indult a biharmegyei Vaskó község az utóbbi időben. A múlt rendszerében elhanyagolt villanyfejlesztő turbinát átszerelik és korszerűsítik. A 29 kilowattos vízturbina felszerelt egyenáramú dinamót 100 kilowattos váltóáramú három fázisú generátorral cserélik ki. Az új villanyfejlesztő telep szintén vízturbina lesz, melyet a Pokete Kősz és a Bojta patak vizére szerelnek fel. A főtelep mellé egy tartalék hajtóerőt szerelnek fel az esetleges üzemzavar ellátására céljából.

Az építkezési terveket a minisztérium kevés változtatással elfogadta és a munkálatok a közeljövőben megkezdődnek. Még a tél beállta előtt üzembe helyezik a telepet.

Az építési munkálatokat a nagyváradai építőmunkások szövetkezete végzi a vaskói kisiparosok közreműködésével. Ugyancsak a nagyváradai építők szövetkezete építi a vaskói ipariskolát is. A szövetkezet elnöke Roth Arnold és Konyerics Márton mérnök tájékoztatnak a munkálatok felől. A munkálatokat kéthete, hogy megkezdették és ebben az évben csak a földszintet fejezik be az idő rövidsége miatt. A befejezett földszintet ideiglenesen tetővel beártyják be, hogy már ebben az iskolai évben a tantemnek és az internátus egy része a tanuló rendelkezésére álljon. A további munkálatokat a következő évben, annyira az idő megengedi, hogy megkezdik és rövidesen be is fejezik.

Állami élelmiszer- és festéküzlet nyílik Kolozsvárt

Fiókokat létesítenek a munkásnegyedekben és a környező városokban

KOLOZSVÁR. — Értelmetlenül álldogál néhány vásárolni akaró a Victoria szövetkezet Kossuth-utcai csarnoka előtt. Vásárolni szeretnének, de lezuhott padony zárja el utjukat. Egyikük észreveszi a bejárat fölé kiszüszegett táblát és betűzni kezdi: a „Somesul” állami áruház élelmiszer üzlete nyílik itt. Tovább állanak, mi a hátsó bejárat felől beférünk a csarnokba.

A terem gyér világánál munkások tevékenykednek. Falat bontanak. A volt csarnok vezetője, Szócs Tibor tájékoztat. A helyiséget a Victoria átadta a Somesul Állami üzletnek. Az árut a többi fiókokba osztották szét. A textil- és illatszertár a Szabadság-téri, az üveg, porcellán és fűszer a Mihai Viteazul-téri, a cipő a Szabadság-téri és Dózsa-utcai fiókokba került. A többi fiókok természetesen így kibővülve állanak a tagok rendelkezésére s ugyanakkor a külvárosban lévő üzletekbe a textil is bevezetik.

Beszélgésünk közben a „Somesul” igazgatósága jön a munkálatok megtekintésére. Érdeklődésünkre elmondják, hogy a helyiséget átalakítják. A bejárat felőli részen a közvetlen fogyasztók vásárolhatnak, míg a hátsó részekben és a pincében nagybani lerakatot létesítenek. A nyitást október 15-re tervezik. A városi és falusi szövetkezeteket, valamint a kiskereskedőket látják el előlki cik-

kekkel. Majd a munkás-negyedekben létesítenek fiókokat, hogy a munkásságot racionalizált és szabad áruval elláthassák.

— A hozzánk tartozó Szamos, Kolozs és Torda megyékben is létesítünk üzleteket — tájékoztat befejezésül az egyik igazgató.

A Szabadság-téri Victoria-fiókban már nagy sűrűség-forgás közepette rendezik az árut. A kirakatban új árcédulák hirdetik a textilárak esését. A cipőüzletnél a kirakatot nézzük. Jelentős áresések észlelhetők itt is. A kirakatok nézése közben eljutunk a Molotov-utca. Az állami vasúzet mellett kőművesek dolgoznak. Eppen a régi cégtáblát veszik le. Nemsokára új kerül a helyébe. Az állami üzlet. Emelvények, téglarákások között haladva érdeklődünk a munkavezető felől.

— Beljebb van — mondja gerendacipelés közben az egyik munkás.

Az építőipari munkások szövetkezetének egyik tagja, Fekete István munkavezető elmondja, hogy szep-temberben fogtak neki a munkálatoknak. Tömör falakat bontottak ki és nagy átalakításokat eszközöltek a helyiségben. Két osztályra osztották az üzletet. Az egyik a festék és kémiai cikkek, a másik a műszaki áruk osztálya. A műszaki munkálatokat a szövetkezet műszaki vezetője, Hajdu Mihály irányítja. Jelenleg 18 vegyes szakmabeli munkás dolgozik.

— Napi 12 órai munkaidőt vállaltak önkéntesen munkásaink — mondja Fekete István —, hogy hamarabb befejezzük a munkálatokat. A napokban el is készülünk.

A festék osztályon a berendezés már nagyrésztben a helyén várja az árut. Itt előbbre vannak a munkálatok.

Az emeleten az igazgatóság szolgál további felvilágosításokkal.

A vasúzetben lévő műszaki osztályt kibővítve helyezik át az új helyiségbe. A festék és kémiai áruosztályt most szerencsétlen be. A közeljövőben Tordán, Balázsfalván és Dánffyhanádán állítanak fel fiókközpontokat. A hatáskörükbe tartozó nyolc megye lakosságát el akarják látni áruval.

— A Mihai Viteazul-téren a volt Barzel-féle vásárna üzletet átvettük — mondja Farkas József igazgató — és megkezdésükre a munkálatok rendezik be. A legtöbb falusi ott fordul meg s mindjárt közelben találják az üzletet. Nem kell ide fáradozni. Ezzel a szétosztási nehézségeket akarjuk áthidalni. Kisebbségben járjuk el üzleteinket, mert a Centrum-Metal szállítja egyenesen az árut.

A közeljövőben egyre jobban elszaporodtak az állami üzletek. Kormányunk az ipari termelés fokozása után biztosítani akarja a termelés arányosságát helyes és észszerű elosztással. Ma már nemcsak hányított termelés folyik, hanem irányítottnak kell lenni az áru elosztásának is.

Mozi műsora:

KOLOZSVÁR:

CAPITOL: Szerelmesek fészké.
FORUM: Sárii tanítónő.
POPULAR: Veszedelmes kor. Előadások kezdete 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 órakor.
SELECT: Veszedelmes kor. Előadások kezdete: 3, 5, 7 órakor.
URANIA: Tempó csatlósor.

NAGYVÁRAD:

CORSO: Székelyek, 5, 7, 9.
SCALA: Leníngrád gyerekei, 5, 7, 9.

TRANSILVANIA: A tengeren le-
vél, 8, 9.

Hivatásos bírákat képeznek a népbírókból

BUKAREST. — A közoktatásügyi reform szellemében — mint megirtuk — a kormány lehetőséget kíván nyújtani arra, hogy a népbírók képezhetőek ismeretüket és élményeiket a szükséges képzéstől elvonják. Helyettesítő bírák lehessenek. Helyettesítő elnökök már folyamatban vannak. Az igazgatásügyi szervek mellett előkészítő munkát állítanak fel. A tervet szerint több-

száz népbíró vesz részt majd ezen a nyolc hónapi időtartamu tanfolyamokon, amelyeknek végzettségvizsgát tesznek.

Azok a népbírók, akik ezt a tanfolyamot sikeresen teljesítik, feltehetően kérhetik a hivatásos bíróságra.

A Bihortex munkásainak távirata a kormányhoz

NAGYVÁRAD. — A nagyváradai „Bihortex 2” textilgyár munkásai október 1-én, az árszállítás napján érkezelteket tartottak, ahol az alábbi táviratot szövegezték meg és a Román Népköztársaság Minisztertanácsának küldték el:

A „Bihortex 2” munkásai az október 1-én megtartott gyűlésen nagy lelkesedéssel vették tudomásul az új árcsökkentéseket, melyeket a minisztertanács jóváhagyott. Az árcsökkentések tolytán javul a dolgozók életszínvonaia.

Kívánjuk a Népi Kormányzatnak, hogy a további programját is sikeresen hajtsa végre. Eljén a Román Népköztársaság BIORTEX MUNKÁSAI

Hírek

VILAGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Laptalajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó Rt.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2219 szám alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak
évi előfizetési díj 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla szá-
ma: 40.625.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG
kolozsvári szervezete felhívja a
közönség figyelmét, hogy pénteken
este fél 7 órai kezdettel a Molotov
utca 16. szám alatti székházának 9.
számu szobájában műkedvelő gár-
da alakul, melyre nő és férfi test-
véreket jelentkezésre kérnek. Ugy-
szintén minden hétfő este fél 8
órákor az énekkarba is szívesen
látunk a testvéreket.

**AZ I. SZÁMÚ ALLAMI MAGYAR
TANNYELVÜ FIULICEUM** igazga-
tósága felkéri a VIII. volt V. osztály-
ba beiratkozott tanulókat, hogy október
6-án, szerdán reggel 8 órákor
jelenjenek meg az iskola épületében.

**A NAGYVÁRADI SOLIDARITA-
TEA** CIPÓVÁR dolgozó szocialista
munkaversenyre hívták ki a kolozsvári
Herbák János, a temesvári Prima
Banat, a bukaresti Talpa és a
medgyesi Cares börtönök dolgozóit.

**A NAGYVÁRADI TŰZOLTÓPA-
RANCSNOKSÁG** értesíti az összes
gyárakat, katonai és polgári intéz-
ményeket, hogy miniszteri rendelet
értelmében kötelesek négy kérdőívet
kiállítani. Felvilágosítással a tűzoltó-
század szolgál.

1500 TANULMÁNYI KÖR léte-
sült Fehéroroszországban. A kom-
szomolista szervezetek kezdemé-
nyezésére 1500 mezőgazdasági és
állatügyi műszaki tanulmányi kör
létesült, amelyekben több mint 20
ezer kolhozifju vesz részt.

FELAKASZTOTTA MAGÁT pad-
lásán. Glotz György 57 éves Gut-
tenbruni lakos a szomszédok pad-
lásán felakaszta magát.

SZATMÁR VÁROS VEZETŐSEGE
felhívással fordult a földművesekhez
a vetési idő pontos betartására. Fel-
hívta továbbá a gazdák figyelmét,
hogy a kukoricaszedés után a kukor-
icaszárat azonnal silózzák be, hogy
az ne veszítsen tápértékből.

**12 TEMESVÁRI GYÁR DOLGO-
ZÓI** szocialista munkaversenyt kez-
deztet. A Gyapjuipar, Romitex, Maco,
az Első Temesvári Textilipar, Bána-
ti Textilipar, Standard, Atlanta,
Ada Marinescu, Banatin, 12 Decem-
vrie, Firul Rosu és a kalapgyár dol-
gozó szocialista munkaversenyt in-
ditottak.

KI TUD RÓLA? Molnár János
(született 1913 január 13, anyja neve
Szántó Erzsébet), aki a volt 25. fel-
derítő lovas huszároknál szolgált, a
Balatonnál fogságba esett és 1945
júniusában a temesvári táborból a
Szovjetunióba szállították. A haza-
térüléstől értesítést kér: Molnár Já-
nosné, Zsibó (Jibou), Szabadság-tér
73. szám.

**20 LEJERT LOTO A KÖVETKE-
ZŐ HELYEKEN KAPHATÓ KO-
LOZSVÁR:** Colectura Oficiala, Mo-
lotov-utca 46. — Colectura Econo-
mia, Szabadság-tér 24. — Colectura
Titan, Molotov-utca 4., Kolozsvár.
Első húzás 1948 október 11-én lesz.

**IPARMŰVÉSZETI SZAKISKO-
LA TEMESVÁRON.** Október hó
elején nyílik meg Temesváron az
iparművészeti technikai iskola,
mely egyetlen ilyen szakiskolája
az országnak. A 22 jelentkező kö-
zül 21 sikeresen tette le a felvételi
vizsgát. A többi iskolából is, akik
a vizsgát sikerrel letették, jelent-
kezhetnek az iparművészeti isko-
lába felvételre.

**HÁROM ÉVI FOGHÁZRA ÍTEL-
TEK** a Temes Federala volt igazga-
tóját. Még a tavasszal a gazdasági
ellenőrök a Temes Federalánál su-
lyos visszaéléseket fedeztek fel. A
vizsgálat megállapítása szerint Chim-
ghita Ioan, a fedaraja igazgatója is
részes a visszaélésben. A törvény-
szék 3 évi fogságra, 200 ezer lej kár-
térítésre és 5000 lej perköltség meg-
fizetésére ítélte.

ISKOLAÉPÍTŐ ASSZONYOK.
Sárközujlakhegyen az RDNSZ tagjai
240 munkabrárt dolgoztak önkéntes
munkabrával az ottani iskola helyre-
állításán. A gyermekek az asszonyok
munkakövének és áldozatos mun-
kavállalásának köszönhetik, hogy az
idei tanévben tiszta, jól fűthető is-
kolában tanulhatnak.

**6.9 ÓRA HELYETT 6.2 ÓRA
ALATT** végzik el a brassói cement-
gyárban egy tonna cement előállítá-
sát, a szocialista munkaverseny
eredményeként. Így 12.1 százalékkal
lett olcsóbb a cement előállítása.

*** ELJEGYZÉSI HIR.** Jakab Esz-
tike és Etédi Árpád jegyeztek.

*** DR. SZÉNÁSY VILMOS** orvos
hadifogságból hazatérve, újból meg-
nyitotta rendelőjét. Rendel. délelőtti
11-1-ig, délután 3-7-ig. Budapest
Nagy Antal-utca 21. szám. Telefon:
29-36.

*** HIRDETÉNY.** A bukaresti ma-
gyar követség felhívja a Románia-
területen lakó magyar állampolgáro-
kat, hogy Jugoszláviában levő va-
gyontárgyaikat, jogaikat és érdekei-
ket, valamint kötelezettségeiket a
9080-1948. korm. számú rendelet
értelmében, 1948. évi október hó
31-ig saját érdekükben a követség-
nél (Bukarest, Str. Alexandru Sahia
65.) jelentsék be. A bejelentéseket
a követségtől díjmentesen igényel-
hető úrlapokon kell eszközölni, mely-
lyek ajánlott levélben küldendők
el. (25.173-1948.)

*** DR. HELLER JÓZSEF** fogorvosi
rendelőjét Széchenyi-tér 32. alá
(Hygea gyógyszerár épülete) helyez-
te át.

*** DR. SCHAPIRA M.** fogorvosi
rendelőjét Széchenyi-tér 32. (Hygea
gyógyszerár épülete) alatt megnyit-
totta.

*** DR. SZÁSZ TIBOR** nőgyógyász,
szülész szakorvos, szabadságáról
visszatérve, rendeléseit újból meg-
kezdte December 30. (Unió)-utca, 9.
szám alatt. Rendel. 8-10 és 4-6
óráig.

Sorra leplezi le a szabotáló nagygazdákat a Földmunkás Szakszervezet

KOLOZSVÁR. — A földmunkások
szakszervezete a múlt hónapban a
megyében levő, 6800 tagból álló 167
szakszervezeti csoport közül 1417
taggal 44 csoportot szervezett át. Az
át szervezési munkálatok végrehaj-
tása után a szükséges ellenőrzést
megtették.

A kilenc megyei mintagazdaságnál
október hónapra versenyt szerveztek
meg, november 7. tiszteletére. A
verseny pontjai a vetési munkálato-
k időbeli, mennyiségi és minőségi el-
végzése. Ugyancsak az októberi
munkatervbe vették fel a vetőmag

tisztítását, valamint a beczolgalta-
tási kötelezettségek teljesítése során
szabotáló földművesek leleplezését.

Az utóbbi munkaterv végrehajtása
alkalmával már eredmény is mutat-
kozott. Szombattalván Leuca Ilie 90
holdas zsiroszadát leleplezték. A
gabonabeszolgáltatás alkalmával 17
mázsá vetőmagot hagytak meg nála
a minisztérium rendelkezésére, ami-
ből rövid idő múlva 15 mázsát el-
idegenített. Az ottani csendőrség le-
tartóztatási parancsot adott ki elle-
ne, azonban a szabotáló nagygazda a
veszélyt megérezve, Kolozsvárra tá-
vozott. A csendőrség megtette a
lépéseket az itteni rendőrséggel
karöltve, az őrizetbevétel érdeké-
ben.

A másik leleplezés Mocs köz-
ségben történt. A 100 holdas Baciu
Onuc 1944-ig birtokán három vagon
buzát termelt, ami csak 60 mázsás
eredményt mutatott fel. A földjét
parlagon hevertette és juhokat le-
gelgetett rajta. Ez évben a 100
holdból csak 12 holdat akart be-
vetni. Az ottani földmunkás szak-
szervezet a szükséges lépéseket
megtette.

Jelentkezni kötelesek a nagyváradai és biharmegyei idegen- és rendezetlen állampolgárságu egyének

NAGYVÁRAD. — A rendőrség
idegeneket nyilvántartó osztálya
közli, hogy mindazok az idegen ál-
lampolgárok és azok a romániai il-
letőségű személyek, akiknek nincsen
rendezve állampolgárságuk — még
akkor is, ha bihari születésűek vagy
állampolgársági ügyük elintézés
alatt áll — október 15-től kezdve
jelentkezni kötelesek a nagyváradai
rendőrség idegenellenőrző osztályán.

A jelentkezés betűszerinti sorrend-
jét későbbi időpontban közlik.
Minden jelentkező három fényké-
pet és a birtokában levő tartozko-
dási engedélyt, egyéb iratait vigye
magával.

A rendőrség idegenellenőrző osz-
tálya nyomtatékosan felhívja a Bi-
harmegyében tartózkodó rendezetlen
állampolgárságu személyeket, hogy
saját érdekében feltétlenül tegye-
nek eleget jelentkezési kötelezettsé-
güknek, mert a vonatkozó rendeletek
értelmében három évi szabád-
ságvessztéssel és igen magas pénzbír-
sággal büntetik mindazokat, akik
kivonják magukat az ellenőrzés alól.

Azok, akik a felhívásnak eleget
tesznek és a megszabott időben je-
lentkeznek nyilvántartásba vételük
miatt, minden büntetés alól mentes-
sülnek.

A jelentkezési határidő letelte után
a rendőrség razziák rendezésével is
ellenőrizni fogja a Bihar megyében
tartózkodók állampolgársági helyze-
tét és azt, hogy az idegen- vagy
rendezetlen állampolgárságuk ele-
get tették-e törvényes kötelezettsé-
geiknek.

Világosság sport

Villanyfényes sportünnepély, háztömbkörüli autó- és motorkerék- párverseny Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — Szombaton és
vasárnap, a Népsport Szervezet és a
Népi Motor Sport Egyesület rende-
zésében példátlanul gazdag sportmü-
sora lesz Erdély fővárosának.

A „Gheorghiu-Dej” sporttelepen
szombaton este 7 órákor kezdődik az
OSP villanyfényes sportünnepélye,
melyen 20 kolozsvári szakszervezeti
sportegyesület 500 versenyzője vesz-
részt. Az érdekesnek ígérkező sport-
ünnepélyen női és férfi röp- és ko-
sárlabda, torna, birkózó, ökölvívó,
kézilabda, atlétikai és vívóverseny
lesz. Befejezésül pedig Kolozsvár NB
I.-es válogatottja a kerület váloga-

tottjával játszik.
A villanyfényes sportünnepély tel-
jes bevétele a falusi sportolók fel-
söngyőzésére fordítják.

A Szabadság-tér és környékén va-
sárnap délelőtt 9 órákor rendezik
meg az év egyik legnagyobb versen-
yét a háztömbkörüli autó és motor-
kerékpárversenyt „Kolozsvár nagy-
díjért”. A versenyre eddig Buka-
rest, Brassó, Marosvásárhely, Resica,
Nagyvárad, Temesvár, Arad, Nagy-
szeben, Déva, Torda és Kolozsvár
legjobb versenyzői neveztek be:

A legnagyobb érdeklődés Calianu
márnök, Cristea és Vassel bukaresti
autóversenyzők szereplését előzi
meg. Mindhárom versenyző a leg-
utóbbi nemzetközi versenyeken
győztesen kerültek ki és ezuttal első
izben látogatnak el Erdély főváro-

sába. A motorkerékpár háztömbkör-
üli versenyen nagy összecsapás
várható mind a hét kategóriában.
Különösen Niculici, Walter, Mares
bukaresti, Gratz, Szabó, Burg, Ro-
man, Boros kolozsvári és a többi
vidéki versenyzők között.

A vasárnapi háztömbkörüli autó-
és motorkerékpárverseny, melyet
„Kolozsvár nagydíjért” futnak le, a
Szabadság-tér, Jókai-utca, Várme-
gyeháza, December 30-utca, Szabad-
ság-tér, Molotov-utca, Malinovszki-
tér és vissza a Molotov-utvonalon
kerül megrendezésre. A versenyt dr.
Groza Péter miniszterelnök jelen-
létében és fővédnöksége alatt tart-
ják meg.

A feleki hegyverseny küzdemeit
csak október 12-én, kedden délelben
12 órákor bonyolítják le.

Különböző eredmények a Hadsereg atlétikai bajnokságain

KOLOZSVÁR. A Hadsereg at-
létikai bajnokságok küzdőmeit
szombaton tartották meg a „Ghe-
orghiu-Dej” sporttelepen, melyen az
város legjobb katonasportistái indu-
laltak. A verseny győztesei a követ-
kezők:

100 m. síkfutás: Veres 12 mp.
400 m.: Virginios 58,9 mp. 800 m.:
Dan Andrej 2 p. 14 mp. 1500 m.:
Dan Andrej 4 p. 53,1 mp. 5000 m.:
Bosa 18 p. 26,1 mp. 3000 méteres
gyalogló verseny: Ritz 8 p. 24,5 mp.
Súlydobásban: Mincu 11,87 m. Tá-
vojugrásban: Barbieru 59 m. Magas-
ugrásban: Videa 155 m. 4x100 m.
váltófutásban: 1. Djvlzia Munte 49,8
mp. 2. Reg. 9. Rosiori 50,8 mp. 3.
Reg. 7. ArL Grea 51,1 mp.

Sportbírók

A BEAC ma, kedden este 7 órákor
az egyesület helyiségében az összes
szakosztályok vezetőinek részvételé-
vel rendkívüli értekezletet tart. A
vezetőség felhívja a BEAC összes
szakosztályainak vezetőit, hogy je-
ljenjenek meg a ma esti értekezleten.

A kolozsvári BEAC atlétikai szép sikerrel szerepel az országos ifjúsági bajnokságokon

BUKAREST. — Az országos ifjúsági atlétikai bajnokságok küzdő-
meit szombaton és vasárnap rendezték meg a fővárosban. A versenyen
Kolozsvárról a BEAC és az U versenyzői vettek részt. A BEAC ver-
zői közül Brassai 3 méteres ugrásával első lett a rudugrásban, de Bajka,
Konrádi és Keresztési szép sikert értek el az egyes versenyszámokban.
Az U versenyzői közül Almasanu és Cioclu értek el helyezést.

Pontversenyben: 1. —irtak (Temesvár) 105 p. 2. St. Roman (Buka-
rest) 42 p. 3. BEAC (Kolozsvár) 46 p. 4. Electrica (Temesvár) 36 p.
5. SPT (Konstanca) 31 p. 6. SMC (Resica) 25 pont.

Az OSP kerékpáros versenye

Gyermekversenyben: Burkhard 3. Bugnár Pál 13,13 p.
Bandi két és fél éves 200 méter. Versenyzők: 22.000 méteren 1.
2 p. 25 mp. Körösösi Lóli 6 éves 200 méter: 2 p. 23 mp. Catanjdu Viorel
9 éves, 1000 méter: 4 perc 04 mp. Nagy József Vajdas 30,25 mp.

11-12 évesek: 3000 méteren 1. A verseny rendezéséért díjazást
Balogh András 9,26 p. 2. Gróza Li- vül 9,50 p. 3. Muresan György
11,24 p.

Kezdők: 6000 méteren 1. Filp Io- nel 16,30 p. 2. Papp Imre 17,01 p. helyiségében.

A MNSZ HIREI

Kolozsvár

Október 5-én, kedden este 7 óra-
kor a II. kerület szervezői ülése az
Andrei Muresan-utca 9. szám alatti
székházban.

Este 8 órákor az V. kerület szer-
vezői gyűlése a Tiirr István-utca 38.
szám alatti székházban.

Október 6-án, szerdán este 7 óra-
kor az I. kerület szervezői gyűlése
a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Este 6 órákor az irisztelepi tagozat
szervezői gyűlése a Máramaros-
utca 187. szám alatti székházban.

Nagyvárad

UJVAROSI KERÜLETBEN:
Október 5-én, kedden este 6 óra-
kor ingyen könyvelési tanfolyam.
Este 7 órákor öszbizottsági ülés.

KOMENDANSRÉTI KERÜLETBEN:
Október 5-én, kedden este 7 óra-
kor öszbizottsági ülés.

OLASZI KERÜLETBEN:
Október 5-én, kedden este 7 óra-
kor öszbizottsági ülés.

HEGYI KERÜLETBEN:
Október 6-án, szerdán este 7 óra-
kor öszbizottsági ülés.

ELENCHI KERÜLETBEN:
Október 5-én, kedden este 7 óra-
kor öszbizottsági ülés.

PÜSPÖKI-UTI KERÜLETBEN:
Október 5-én, kedden este 7 óra-
kor öszbizottsági ülés.

Október 5-én, kedden este 7 óra-
kor öszbizottsági ülés.

VILAGOSSÁG

A háztartások értenek a zöldségtermeléshez, de visszaesett az állattenyésztés

Törpe- és kisgazdák a kitüntetettek között

KOLOZSVAR. — Gazdanap rendezett a kolozsvári EMGE-gazdakör. Szervezésében és szellemében is teljesen más volt ez, mint amelyeken eddig résztvettünk, mint a nagybunij, vagy az aranyosokéi gazdanapok. Ezt nem falusi földművesek, szegény és középparasztok rendezték, hanem városi „földészek”. Mert így nevezik magukat a háztartási földművesek, s gazdakörüket sem gazdakörnek, hanem „földész egylet”-nek hívják.

A Budai Nagy Antal-uti „egyleti” székházban „egyleti” élet is folyik, a szó régi, szoros és helytelen értelmezésének megfelelően. A gazdakör vagyona szép. A nagyinterjedésű telken, a székház mögött remekül felszerelt gyümölcsfeldolgozó üzem van, ugyanott pálinkafőző, s keményítőgyár. Mezőgazdasági gépekkel szinte kifogástalanul el vannak látva, vetőgépekkel, kultivátorokkal. — mindennel, ami a föld jól megműveléséhez szükséges.

vessen, a többi kapásnak — így hát — tette fel a kérdést —, mi marad veteménynek, mert Kolozsvár lakosságát azzal kell ellátni? Való az, hogy a felsővárosi földészek látják el nagyrészt a város dolgozóit zöldséggel, s való az is, hogy több zöldséget kell termeljenek annál, mint amennyit most termelnek. Ennek meg kell találni a lehetőségét a kis gazdaggal rendelkezőknél, de miért Kilin József emelkedett szóásra, akinek mellesleg nem 14, de 30 hold földje van s jut belőle elég a zöldség számára is.

Mit keres Szász Pál arcképe az egyletben?

A főépületben hatalmas gyűlés-terem áll a gazdák rendelkezésére, s ami hiányozhatna — jó is. Az ivóban billiárdasztal áll, melyen, mint hallottuk, szinte örökösön folyik a játék, mint ahogyan a mellette levő helyiségben a kártyázás.

nem! Mint ahogyan nincsen már helye a nagyterem falán Szász Pál és Török Bálint „méltóságos urak” fényképének sem. Pedig ezek ott függnek, szép nagy példányban, a tisztességgel, becsülettel dolgozó felsővárosi földészek arcképei között.

A gyűlés végeztével közebéd volt, délután kulturműsor. Orosz Lujza és László Gerő színi akadémisták szavaltak, Molnár Piroška székely népballadát adott elő, a hídelvei és a III. kerületi földészdalkörök énekelték.

A két utóbbira, az ilyenfajta szórakozásra is szükség lehet, de felmerül a kérdés, hogy ott-e, abban a helyiségben-e, amely a tanulás, a továbbképzés, a haladás szolgálatában áll? Nyilván, hogy

Ha már tablóra, csoportképre van szükség, ami díszítse a falat, csináltassanak a gazdakör tagjai újat olyat, amija nincsenek rajta grófi-nagybirtokosok kizsgálói. A gazdanap délelőtt 10 órakor vette kezdetét.

Tanulságos volt a kolozsvári gazdanap. A földészek azt a tanulságot kell levonják belőle, hogy bármilyen jó gazdálkodók, még jobbak kell legyenek, mi pedig azt, hogy több figyelmet kell fordítsunk a kolozsvári földészekre. Támogatni, segíteni, tanítani kell őket, hogy munkájuk minél eredményesebb legyen.

A kiállítás szép volt, de akadt kifogáselnyitató is!

Először az állatkiállítást szemléltek meg. 20 tehenet, 3 borjút, 2 üszőt, 1 bikát, 6 bikaborjút, 8 kancát, 1 heréltét, 7 csikót, 1 kósti és három juhot hoztak a gazdák bemutatásra. A kiállítás megnyitása után a bíráló bizottságok megkezdtek munkájukat. Az állatokat számmal látták el, s a bizottságok tagjai — nagyon helyesen — nem vettek tudomást a tenyésztő személyéről, sem a tenyésztés körülményeiről csupán az állatot nézték.

A kiállított lovakért Kocsis Ferenc kapott első díjat, másodikat Albert Ferenc, harmadikat Bakó György, negyediket Nagy Ferenc, Csikókért Tárkányi Ferenc, Csiki Ferenc, Nagy György és Varga József részesültek díjazásban.

TERMÉNYKIÁLLÍTÁS

A kiállított állatok szépek voltak. Jól gondozottak de valamennyi azzal a fogyatékossgal, hogy nem jártatják őket eleget, s körmeiket nem kezelik. Szinte kivétel sem akadt. Nagymértékben lerontotta az állatok értékét a hosszú, oltó-szerű köröm.

A terménykiállítás azt bizonyította, hogy a háztartások érték mesterségüket. Munkájáért dicséretet illet minden kiállított. 42 termelő vett részt a terménykiállításban. akik közül Szilágyi József, özvegy Kilin Györgyné, Butyka István, Kőmőcsi György, Jakab György, Rátkányi István, Kilin Sándor, Zágonyi Szabó József, Csiki József, Gombos József és Jakab Ferenc részesültek díjazásban.

A tehenek között sok volt az állós. Volt olyan is köztük, amelyik 1—2 nap mulva borjadzik. Ez mit sem zavarja az állat gazdáját, Gombos Józsefet, mert fej még ma is.

A kiállítások megtekintését gazdaköri gyűlés követte. Lukács Mihály rövid elnöki megnyitót mondott, majd Veress Pál polgármester helyettes emelkedett szóásra.

AKIK NYERTEK

A tehéniállításban az I. csoportdíjat Butyka György másfélholdas gazda állatai nyerték. Butyka György szegényföldműves egy tehenét és annak négy borját állította ki, mintaszerű állatokat. Első díjat nyertek még Csiki József 2 holdas gazda, Gombos József 26 holdas és Szabó István 3 holdas. Második díjat Szilágyi József 7 holdas, Nagy Márton nincsen elen és Mezei Ferenc 7 holdas gazda. A kiállított üszők közül ugyancsak Butyka György állata nyerte az első díjat. A második díjat Kilin József 30 holdas gazda, a harmadikat idősebb Kilin József 2 holdas földműves.

Beszélt a múltban megtartott gazdanapokról. Elmondotta, hogy akkor, Szász Pálék idején, a dícsereks volt a kiállítások célja, ma a szép és okos munka szép és okos eredményének bemutatása, hogy a célszerű termelési eljárásokat közkincsé téve, fokozzuk a termelést. Többet, jobbat kell termeljenek földműveseink, hogy a jobb és jobb termelést dolgozó guári munkások hozzájussanak a megfelelő élelmiszerekhez, erejük növekedjen, s nagyobb erővel ők is tovább fokozhassák napról-napra a termelést.

A kiállított bikákért és bikaborjukért jutottak első díjat Tóth György 2 holdas szegényföldműves nyerte, a 30 holdas Kilin József állata a harmadik helyre szorult. Lukács Mihály 2 holdas gazdálkodó marhája után. Itt a holdak számát fontos megjegyezni. Bizonyítják azt, hogy csak nagygazdák tudnak jó állatot tartani — nem fedik a valódi állapotot, teljesen léves fel fogás.

Veress Pál beszéde után Balutiu Nicolaie megyei főállatorvos beszélt. A kérdés, amit fölvetett lényeges. Tenyészállatot jött vásárolni de nem talált megfelelőt. Megállapította, hogy hatalmasat esett a háztartási állattenyésztés színvonalán.

Osztályharcos megnyilvánulás ez a tény. Bár felsőváros földműveseiben még nem tudatosodott az osztályharc létezés. Látják, hogy a szegények küzdenek a gazdagok ellen. Küzdenek azzal, hogy megmutatják: jobb al a földműveseknek mint azok, akiknél a földet az őrzés szolgálatában áll.

Meszivlelendő ez a földészek részére.

MENNYI FÖLDJE VAN KILIN JÓZSEFNEK?

Amikor a hozzászólásokra került a sor nem volt nagy a tolatkodás. Kilin József emelkedett egyedül szóásra. Arról beszélt, hogy neki 14 hold földje van. Eből négy holdat bevet lucernával, ötöt azalmával, a többi részét a

Előkészületek az E-jegyesek kenyérellátására

Miért nem közölték az illetékesek, hogy miként lehet leszállított árca húst vásárolni?

KOLOZSVAR. — Az elmúlt szombattal kezdődően a kolozsvári mézárásokban jegy ellenében szolgáltatnak ki marhahúst. A rendelkezést sem falragaszok, sem a napi sajtó útján nem közölték előre a fogyasztóközönséggel s így pillanatnyilag zavar volt, mert a bevásárlók nem vitték magukkal élelmiszerjegyeiket. Hiba az az illetékesek részéről, hogy nem közölték ezt előre, a szokás szeriát.

A kérdéssel kapcsolatosan felkerestük a városi közellátási hivatalt, ahol azt a tájékoztatást kaptuk, hogy a rendelkezésről a minisztérium közvetlenül a husközpontot értesítette. A husközpont mulasztása volt, hogy a rendelkezést nem továbbította sem a megyei, sem a városi közellátásti hivatalnak.

Marhahúst egyelőre csak jegyre szolgáltatnak ki, a „különbözők” szelvényére.

Az E-jegyesek kenyérellátására vonatkozóan azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a szükséges gabona már rendelkezésre áll s a kenyérsztás megkezdésének pontos idejét hirdetésmények útján közölni fogják.

Zsidó kereskedők ünnepi zárórája

KOLOZSVAR. — A Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy Bucur Schiupu kereskedelemügyi miniszternek, a Demokrata Zsidó Népközösség részére adott engedélye értelmében, azok a vallásos zsidó kereskedők, akik az őszi ünnepeket kívánják megünnepelni, üzletoiket zárva tarthatják a következő napokon: Október 3-tól, vasárnaptól, október 5-ig, keddig bezárólag.

Október 12-én, kedden délután 3 órától október 14-ig, csütörtökig bezárólag.

Október 17-től, vasárnap délután 3 órától október 20-ig bezárólag.

Október 24-től, vasárnap délután 3 órától október 27-ig bezárólag.

A jelen közlemény törvényes igazolásként szolgál a fenti napokon a kereskedelmi tevékenység beszüntetésének.

Évi 17 millió kilowatt olcsó áramot biztosít Nagyváradnak az épülő új vizierő mütelep

A városi közművek a megye villamosításáért

NAGYVÁRAD. (Kiküldött munkatársunktól.) — Azokban az országokban, ahol a dolgozó tömegek élet színvonalának emelésére fordít sulyt a kormányzat, szinte központi kérdés a villamosítás nagy feladata. Az élen — mint minden szociális megvalósítás terén — a Szovjetunió halad, ahol roppant nagy vizierő mütelepek látják el a szükséges árammal az ország részeit és ahol állandóan újabb és újabb gigantikus erőművek épülnek.

Demokratikus kormányzatunk tervei között elsőrendű helyet foglal el országunk villamosítása — és ha nem is olyan méretekben, mint a Szovjetunióban —, de a Román Munkáspárt kezdeményezésére nálunk is megindult mérnököink és szakmunkásaink munkája, hogy a legelőszöb erőforrás, a „fehérszén”, a vizierő felhasználásával villamosítsuk országunkat. Fehérszénben

gazdag vidékeinken olyan lehetőségek kínálkoznak, hogy komoly formában foglalkoznak illetékes körökkel azzal a gondolattal is, hogy szomszédainknak, így köztük Bugáriának is szállítsunk áramot.

80 méter magasságból leejtjük...

— A Körös vizének ugyanis Rév-től élesdigi tartó szakaszán kilométerenként öt méter esése van. Rév-nél egy kisebb duzzasztó gáttal elvezetjük egy csatornába a viz egy részét. Ekkülül körség, ahol tulajdonképpen létesül majd az erőműtölp. A csatornába a viznek kilométerenként csak 30 centis esése van és így Bsküllőhöz érve lehetőségünk van a vizet mintegy 30 méteres magasságból leejtteni — haljuk tovább a szakszerű magyarázatot. — A víz leejtésé zárt csöveken keresztül történik és így elegendő energiát kapunk arra, hogy a négy darab ezer lóerős turbinát üzembehelyezzük. A felhasznált vizet utána egy további csatornában visszavezetjük a Körösbe.

A nagyvárad közművek tervező irodájában találjuk meg Andrassy Gyula főmérnököt, aki néhány szó szcen megindult. Réven megkezdődtek a munkahelyek berendezései, a munkások részben már készen is állanak. Az erőmű négy darab, egyenként ezer lóerős turbinájának üzemben tartására a Sebes-Körös vizét használjuk fel.

Uj vizierő mütelepünk — halljuk a kérdéseinkre megadott válaszban — munkálatainak első részben megindult. Réven megkezdődtek a munkahelyek berendezései, a munkások részben már készen is állanak. Az erőmű négy darab, egyenként ezer lóerős turbinájának üzemben tartására a Sebes-Körös vizét használjuk fel.

Pontos számokat erre vonatkozólag még nem lehet mondani — felhívjuk meg az egész várad lakosságát érte kérdésre a műszaki szakemberek — de az bizonyos, hogy lényegesen olcsóbbá teszi az áramszolgáltatást az új erőműtelep megépülése.

Nemzetgazdasági szempontból is rendkívüli nagy jelentőségű a vizierő kihasználása, hiszen rendkívüli nagy mennyiségű szén szabadul föl így más célokra. Eppen ezért tanulmányozza Dragan- és a Jád-völgyét most a városi mérnöki hivatal, hogy az itteni viztárolási lehetőségek kihasználásával fokozzuk a villamosítást és ne csak Nagyvárad, hanem a falvak számára is biztosítsuk az olcsó áramot, ami falvaink villamosításának első feltétele.

Két évre tervezzük az erőmű építését. Az első évben a viz kivételét biztosító mü épül meg. Így a révi gát, az ülepítő medence és a csatorna első szakaszán lévő 180 méter magas alagút, amelyben a hegven keresztül vezetjük tovább a vizet. Várható időjárás szerda délig: Fok, záporok kíséretében északnyugatról hideg levegő betörés, erős lefűlés. Később változó felhőzet, élénk északnyugati szél. Napali hőmérséklet holnap 10—13 fok között.

Költség? — A teljes építkezést állami kölcsönrel, saját kezelésben végezzük. A munkálatok nagyobb felét fizetett szakmunkásokkal hajtjuk végre, azonban a földmunkáknál szerep fog jutni az önkéntes munkának is, ami tekintve, hogy 220 ezer köbméter földet kell kiemelni, igen meggyorsíthatja a munka menetét.

A fejek ujra a tervek fölé hajolnak. Nem zavarjuk tovább a munkát és azzal a jóleső érzéssel távoznak, hogy Nagyvárad és vidékének villamosítása hatalmas lépésekkel halad előbbre. Az ország demokratikus tömegeinek ereje, élen a Román Munkáspárttal, évtizedek mulasztásait pótolva sorra megvalósítja mindazokat a terveket, amelyek Népköztársaságunk dolgozóinak jobb életét vannak hivatva szolgálni.

Időjárásjelentés

A sarkvidék felől előnyomuló hideg léghalmak tovább folytatja útját délkelet felé, de zöme a Szovjetunió felé irányul, amelynek északi részén még mindig igen alacsony (730 milliméter) lényomás uralkodik. A hideg levegő előtt tegnap rendkívüli melege (Balkánon 27—29 fok) uralkodott.

Erdélyt tegnap nyugatról igen melege levegő árasztotta el. A napfény hatására Kolozsváron dében 22 fok volt. Este a hőmérséklet 10 fok, a lényomás 761 milliméter, gyenge szél emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szerda délig: Fok, záporok kíséretében északnyugatról hideg levegő betörés, erős lefűlés. Később változó felhőzet, élénk északnyugati szél. Napali hőmérséklet holnap 10—13 fok között.

A dolgozók kezébe kerül

a MNSz vezetése a nagybányai járásban is

NAGYBÁNYA. — Kiküldöttünk részletes beszámolóiból világosan kintünk — mondotta Kós József a szatmári MNSz megyei kiküldöttje —, hogy a nagybányai járás szervezéseben — s ez főleg néhány falusi szervezetenél tapasztalható — az éberség hiánya folytán a MNSz vezetésébe olyan elemek kerültek, akik sem a MNSz célkitűzéseit, sem a dolgozók érdekeinek érvényesülését nem szorgalmazzák. Nagybányán és a bányavidék más falvaiban, üzemében, bányáinál levő szervezetünk aktív munkája az azoknak alig kifogásolható, jószisztemű vezetősége példa arra, hogy csak az érti meg s az tekinti szívügyének a dolgozók életkérdéseit, aki ömaga is dolgozik.

— A kövérhosszúfalui, magyarberkeszi és a somkúti szervezetek vezetősége — számolt be Uglár Lajos, a nagybányai MNSz titkára — olyan elemekből tevődik össze, akiknek egyrésze az előrehaladott koránál, másrésze pedig az ellentétes politikai magatartásánál fogva alkalmatlan arra, hogy a MNSz lendületes munkájában részt vegyen. Sokhelyütt a vezetőség egyes tagja passzív magatartásával néptelenítette el a szervezetet.

— Kapnikbányán — mondotta

Schönflug Károly — lelkesedéssel fogadták a szervezet újjáébredését. Les Gábor az ottani szakszervezetek tanácsának elnöke, aki szintén részt vett a MNSz intézőbizottsági ülésén, a legmesszebbmenő támogatását ajánlotta fel és arról is biztosította, a Magyar Népi Szövetséget, hogy rövidesen székházat kap.

— Az én kerületemben — számolt be Varga Sándor — Borpatakon Hagymáslapon és Kolto-Katalin községekben is nagy átszervezésre van szükség. A vezetőség emies tisztségét — egyéni érdekből — még a választást előkészítő taggyűlés is elhalasztották.

Dézi Géza a misztótfalui, misztbányai és a láposbányai szervezeteket látogatta meg, ahol alig akadát átszervezni való. Tagjaink — mondotta — az üzem és a bánya munkáiból s a falvak dolgozó földműveséből állanak. Vezetőséget is a körükben választották meg.

A nagybányai járás négy községében szeptember 26-án már új vezetőség foglalta el a régiéket helyét, október 10-én pedig a járás központja Nagybánya választ új vezetőséget, hogy éber öre lehessen a szervezetekben folyó békés építő munkának s a haladásnak.

SUBADANI.

A nagyváradai rendőrség hírei

NAGYVÁRAD. — Vakmerő lakásfosztogatók látogatták meg október elsőjére virradó éjjel Kovács Piroka nagyváradit. — Batthányi-utca 1. — lakását. A betörők az ajtó feltörése után behatoltak a lakásba és onnan minden elmozdítható értéket összeszedve, távoztak. Az ellopott tárgyak értéke megközelítette a 100 ezer lejt.

A rendőrség bünyügyi osztálya néhányóra hajszá után akkor kerítette kézre a lakásfosztogatókat, amikor azok a legteljesebb biztonságban éppen a zsákmányon osztogattak. A két, többszörösen büntetett előéletű tolvajt — Kovács Olivát és Mandrócz Magdalénát — letartóztatták és kihallgatásuk után átadták az ügyészségnek.

Az összes ellopott tárgyat megke- rülték.

Ugyancsak őrizetbe vette a nagyváradit rendőrség bünyügyi osztálya Mészáros Mária tisztviselőt, aki

szolgálati helyén, a Bihortex állami üzemben sikkasztásokat követett el. A megfévedt tisztviselőt, aki kihallgatása alkalmával beismerő vallomást tett, szintén átadták az ügyészségnek.

A nagyváradit „RECLAMA“
hirdető iroda új helyiségebe
Parcul Traian-Széchenyi-tér 8 alá költözött
Telefon: 14-99

Hirdetéseket és előfizetéseket a „Világosság“ és „Falvak Népe“ számára kizárólagos joggal felvesszünk

Iskolák figyelem!

TANKÖNYVEK FÜZETEK ISKOLAI FELSZERELÉSEK
legolcsóbb beszerzési forrása a

PETŐFI ATHENAEUM
Könyvelés
Vidéki megrendeléseket azonnal teljesítünk
Postacím: Piața Libertății 12

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3-5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 30-50 lej. Állástkeresőknek szavanként 6-10 lej. Cím kiadásban és jelelges hirdetésenként 20 lej pótdíj fizetendő. Házasság-jelezés szavanként 6-10 lej. Szöveg-hirdetés szavanként 6-10 lej. Közzétartás díja szavanként 8-12 lej. Keretes hirdetések négyzet centiméterenként 5-6-7-8 lej, előírt helyen 8-10-12 lej. Nyílttér szavanként 12 lej.

ADÁS-VÉTEL

MODERN ebédlő eladó. Megtekinthető Augusztus 23 (Király)-utca 29. szám, asztalosnál. 4216

24/12 VOLTOS dinamo, villamos szalagfűrés, hegesztő, akkumulátor-öltő készülék, eladó. Motilor 55. 4314

GYERMEK sportkocsi eladó. Cím kiadásban. Gr. 7

ELADÓ egy előre, hátra varró hártrógép, a sétatéri teniszpálya felügyelőnél. 4446

SÜRGOSEN eladó díofurniros há- lószoba, kombinált szekrény, roka- mié, asztalok, székek. Török aszta- losnál, Roosevelt-utca 3. Óvárban. 4393

VESSZÜNK jó állapotban levő 100 és 200 literes hordókat. Bolocan, Pe- tőfi-utca 20. 4443

EGY mély gyermekkocsi eladó. Attila-ut 27. 4419

ELADÓ kétszemélyes rökamié, Schöberl-ágy. Arpad-ut 17. 4486

PIANINOT vagy zongorát bérbe keresünk. Ajánlatokat „Egyetem tanár“ jelíre. 4484

350 DKW motorkerékpár eladó. Megtekinthető Jókai-utca 2., II. 17. 4478

KERESEK megvételre készpénzzel jó állapotban levő vasestérgapadot és autogén hegesztőt. Cím: Posta- kert-utca 4., vendéglőben. 4479

FŐZŐKEMENCE eladó. Kómálalja utca 13. 4488

ELADÓ alig használt kombinált szekrény. Bethlen-utca 8., asztalos- műhely. 4489

EZÜSTRÓKAKEPP, hosszú, el- adó. Kómálalja-utca 7., ajtó 2. 4491

NŐI kerékpár, ágyasdröny és por- szívógép eladó. Forduló-utca 6. 4490

SZEP nagy fehér szekrény, asztal két székekkel, sürgősen eladó. Petőfi- utca 5. szám, I. emelet, 2-ik. ajtó. Reggel 8-12-ig. 4487

MEGVESSZÜK: Brehms Allatok Világát, Bécsi Képes Krónikát, Béla király névtelen jegyzőjének köny- vét, Kézai Magyar Krónikáját. Hhu. Molotov-utca 34. 4473

PAPLAN, párnák, szép férfi töl- kabát, eladók. Szondy-utca 23. 4471

KERESEK egyszemélyes rökamiét 2 darab fotelrel, lehetőleg barna huzattal. Vulcan, Molotov-utca 24. 4469

ELADÓ fehér, mély gyermekko- csi és egy körkötőgép, három hen- garrel, komplett tükkel. Thelmann- utca 5. Honvéd-utcai kaszárnya mellett. 4467

ELADÓ 100 darab prima Tho- nett-szék, 30 darab asztal, 3 darab nagy oszlopkályha, 1 drb. nagy főzö- kemence, egy darab rézüst házal, belga tükrök, függőlámpák, vetillá- torok, vendéglői és ékezzel felsze- relések. Cím: Horea 22., 12-2 és 5-9 között. 4461

KÉTSZEMÉLYES új rökamié el- adó. Szentegyház-utca 3., II. 5. 4449

ELADÓ műiáb, Bologna-ut 10. Do- náth-utról betérni. 4452

KERESEK 2 darab selyempaplant, jó állapotban. Cím: Dosztojevskij (Zápolya)-utca 3. Maior Tanaseciuc. 4462

ELADÓ új hálószobák, konyhák, kombinált szekrény, kis asztalok, tölgyfa íróasztalok. Petőfi-utca 50., emelet balra. 4460

KOMBINÁLT szobát cserélnék magyarországi butorral. Delavran- cea 5. 4424

ZONGORA, Wirth-Bözendorfer, keresztthuros, kifogástalan állapot- ban eladó. Voltaire-utca 20., eme- let. 4450

SZÉNA és szalma eladó. Krizbai utca 7. szám. 4454

ELADÓ jókarban levő harisnya- szemfelszedő gép. Cím: Horea-ut 97. Bálint István. 4483

INGATLAN-LAKÁS

HÁZAT, telket, örökklakást akar venni, eladni, lakást elcserélni, butorral átadni, iratait lemasolni, férjhezmenni, nősülni? Forduljon bizalommal Vulcan irodához, Molo- tov 24. 3595

LAKÁSERT vállalom 1 vagy 2 személy gondozását. Cím a kiadó- ban. 4445

INTERNATUSI háztartás vezeté- sét, irodai munkával együtt vállala- lom, koszt és lakás ellenében. Cím a kiadásban. 4445

BEKÖLTÖZHETŐ 2x2 szoba, mel- lékhelyiségekből álló ház, sürgősen eladó. Vulcan-utca 49. Tordai-ut sarok. 4447

ELCSERÉLNEM Pap-utca 28 alatti szoba, konyha, éléskamrás lakásó- mat, belvároshoz közel, hasonlóval. 4428

EGY szoba, konyhát keresek Der- mata közelében. Költségeket fizetek. Matteotti (Ipar)-utca 7. 4433

KIADÓ belvárosban tágos mosó- konyhahelyiség felszerelve. Levele- ket kérek „Mosókonyha“ jelíre a kiadóba. 4481

ELELMISZERÜZLET (bodegának is alkalmas), teljes felszereléssel, beköltözhető lakással és mellékhelyiségekkel, azonnal átadó. Értekez- ni: „Auto-Ardeal“, Molotov-utca 34. 4480

ÜRES vagy butorozott, különbe- járatu szobát keresek. Távoltság nem számít. „Pár hónapot előre fize- tek“ jelíre. 4476

KÉTSZOBÁS, összkomfortos, nem modern ház, olcsón eladó. Vörös- marty-utca 25. 4474

BUTOROZOTT szobát keresek, le- hetőleg központhoz közel. Cimeket a kiadóba „Tiszta“ jelíre kérek. 4477

EGY szoba, konyha bombázott házban, renoválás ellenében kiadó. 2000 darab ócska cserépet megvé- telre keresek. Tancz Jenő építész vállalata, Lázár-utca 15. 4466

KIADÓ diákoknak, különbejáratu, butorozott szoba, központban, bér előre fizetendő. „Lehet élelmiszer is“ jelíre kérek leveleket a ki- adóba. 4466

KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szoba, irodának is alkalmas, köz- pontban egy férfi részére kiadó. Cím a kiadásban. 4458

KIS szoba, konyhám elcserélném hasonlóval III., IV. kerületben. Szondy-utca 51. 4456

KÉT diák lakást kaphat, esetleg kosztal is. Cím a kiadásban. 4458

SZERÉNYEN butorozott szoba diá- koknak kiadó. Mikó-utca 29. 4483

ÁLLAST KERES

FIATAL anya szoptatós dadának menne. Cím: Szülészeti klinika, II. emelet, balra ajtó 2. 4470

VARRÓNÓ munkát vállal háznál és varrónót keres szobátársnőnek. Együtt dolgoznánk. Cím: Berthelot- utca 15., ajtó 1. Délelőtt 12-ig. 4464

EGYEDÜLI, középkorú asszony, kisebb család házvezetését elvállal- ná, vidékre is. Horea-ut 23. Ház- mesternél. 4448

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruha, fától és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchideanál, Dózsa György-utca 22. 4475

ELVESZETTE iratait? „Monito- rulban“ közli UHU iroda, Molotov- utca 34. 4473

8-16 TAGU fuvózenakarra csár- dást, indulót, valcert, tangót, stb., küld szövegmonként 30 lejért Homr Pál, Budai Nagy Antal 59. 4353

31 EVES érettségizett vasúti tiszt- viselő, olyan csinos, házias, tisztia- multu leány ismeretséget keresi, akinek nem elképzelhetően ilyen módon két egymáshoz illő személy házassága. Választ lehetőleg fény- képpel kiadóba „Állomásfőnök“ jel- íre. 4475

KÖZPONTBAN levő angol női szabóság mellé francia ruhavarrónót keresek. Címét a kiadóba „Rezi- társ“ jelíre. 4468

ELVESZETT a Kornis-utca—Ka- rolina-tér között 2 élelmiszerjegy, hunyadi pecséttel. A jegyeket ér- vénytelennek minősítem. Kérem a becsületes megtalálót, jutalom elle- nében Roosevelt-utca 5. szám alá, Kleinékhöz eljuttatni. 4455

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy **Feischmidt János** kereskedő, folyó hó 4-én, hétfőn délután 1 órakor hirtelen meghalt. Temetése f. hó 6-án, szerdán d. u. 3 óra- kor lesz a köztemető nagykápolnájából. A gyászoló család

Rendelt munkára **alkalmazzunk szobamunkásokat** (Saját géppel rendelkezők előnyben.)
Je'entkezni a volt „Vatra“ bankhelyiségben, Molotov- utca 47 szám
Állami Vonzókőművek kolozsvári fiókja

„Világosság“ és „Falvak Népe“ nagyváradit kiadóhivatala
Nagyvárad
(Parcul Traian—Széchenyi-tér 8)
Telefon: 14-99

Minden hirdetési és előfize- tési ügyben készséggel a nagyközhosszú rendelkezé- sére áll.
Reklám és propaganda szak- emberek!
Eredményes hirdetés a „Világosság“ban, a MNSz napgyűlésénél számú déli napilapjában!

POPULAR mozgó
Új cseh film! 1948-as produkció!
Veszedelemes kor
Az ijuságban először feltörő szenvedélyek és szerelmi vágyak filmje.
Előadások kezdete: 3:30, 5:30, 7:30 és 9:30 órakor.
Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné.

A CAPITOL mozgóban
az 1947. évi Cannesben megtartott nemzetközi filmversenyen díjat nyert
Szerelmesek fészke
című műnyörű francia film. Főszereplők: **ROGER PIGANT** és **CLAIRE MAFFEI**
Előadások kezdete mindennap: 3, 5, 7 és 9 órakor.